

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Mgr. Peter Prezbruch

Gezošit IV.

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Peter Prezbruch

Kontakt na autora UZ: Základná škola, Ivana Krasku,
Třebišov; admin@zskrasku.tv

Názov: Geozošit IV.

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Martin Gore

ISBN 978-80-565-0713-1

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

1. Slovensko a jeho krásy	4
2. Obyvateľstvo Slovenska	9
3. Pamiatky Slovenska.....	13
4. Pamiatky UNESCO	16
Bibliografia.....	21

1. Slovensko a jeho krásy

Slovensko, dlhý tvar **Slovenská republika**, je vnútrozemský štát v strednej Európe. Má rozlohu 49 036 km² a žije tu približne 5,43 milióna obyvateľov. Hraničí s Českom (251,8 km), Rakúskom (107,1 km), Poľskom (541,1 km), Ukrajinou (97,8 km) a Maďarskom (654,8 km)^[8]. Hlavným a najľudnatejším mestom je Bratislava.

Prvý štátny útvar Slovanov na území dnešného Slovenska bola Samova ríša (7. storočie), neskôr Nitrianske kniežatstvo (začiatok 9. storočia), ktorého spojením s Moravským kniežatstvom vznikla v roku 833 Veľká Morava. Od polovice 10. do konca 11. storočia sa územie Slovenska postupne začlenilo do Uhorska, ktoré sa v roku 1526 stalo súčasťou Rakúskej monarchie (Habsburskej monarchie), od roku 1867 nazývanej Rakúsko-Uhorsko. Po rozpade Rakúsko-Uhorska v roku 1918 bolo Slovensko súčasťou Česko-Slovenska až do roku 1993 (okrem obdobia samostatnosti počas prvej Slovenskej republiky). 1. januára 1993 vznikla rozdelením tohto štátneho útvaru samostatná Slovenská republika.

Obrázok 1 - Štátna vlajka SR

Slovenská republika je parlamentnou demokraciou, štátnym jazykom je slovenčina. Od 1. mája 2004 je Slovensko členom Európskej únie, od 21. decembra 2007 je členom Schengenského priestoru. Od 1. januára 2009 je 16. členom Európskej menovej únie – Eurozóny a oficiálnou menou sa stalo euro, ktoré vystriedalo slovenskú korunu. (Wikipédia, 2014)

Obrázok 2 - Štátny znak SR

Obrázok 3 - Pozícia SR v Európe a vo svete

Úloha 1: Do textu doplň chýbajúce pojmy v správnom poradí:

3; 5; 49 036 ; 2 655 ; 5,5 ; mestách, Košice, vnútrozemský, Gerlachovský, Bratislava, Podunajská

Slovensko je štát, ktorý susedí s krajinami. Rozloha Slovenska je km². Najvyšším bodom je štít s nadmorskou výškou m n.m. Na území Slovenska nájdeme nížiny:, Východoslovenskú a Záhorskú. Slovensko má asi mil. obyvateľov, z ktorých viac ako polovica žije v Najväčšie mestá sú a

Úloha 2: Veľkú časť územia Slovenska zaberajú aj pohoria. Poskladaj správne názvy niektorých z nich:

VORKYJANÍ

TRYTA

TRAFALÁMA

ZKENÍ BEDYSKY

SLOSKÉVEN HORIERUDO

Úloha 3: Usporiadaj popletené slabiky do geografických názvov podľa zadania:

NA	NI	ZÁ	LI
NY	TREN	RY	DU
NIT	TO	SA	RAD
NAJ	RA	ČÍN	POP
HOR	PIE	ŽI	SKA

Mestá /4/ :

Rieky /2/ :

Nížina /1/ :

Národný park /1/ :

Úloha 4: Vyber správnu odpoveď a písmeno pri nej napíš do tabuľky:

	áno	nie
Trenčianske Teplice sú známe kúpeľné mesto.	U	V
Na Slovensku sa ťaží vápenec.	S	T
Na Slovensku je tropické podnebie.	R	S
Susedným štátom Slovenska na severe je Ukrajina.	P	T
Malé Karpaty nájdeme na západnom Slovensku.	E	F
Bratislava a Žilina sú najväčšie slovenské mestá.	D	E
Slovensko má väčšiu rozlohu ako Česko.	K	L

--	--	--	--	--	--	--

Čo označuje získaný pojem ?

Úloha 5: Slovenská rieka Váh pramení pod Kráľovou hoľou , kde sa spájajú 2 jej prítoky. Ich názvy dostanete, ak správne odpoviete na nasledujúce otázky a správne doplníte písmená:

- 1) Slovensko susedí s : K – Rumunskom L – Rakúskom M – Ruskom
- 2) Najväčším mestom na východe je: V- Prešov Y- Košice Z – Bardejov
- 3) Počet obyvateľov Slovenska je asi : Č – 5,5 mil. Š -6 mil. Ť – 6,5 mil.
- 4) Najdlhšou riekou Slovenska je : A – Dunaj I – Váh O – Ipel’
- 5) Mesto zapísané v UNESCO je: P – Trenčín R- Bardejov S- Žilina
- 6) Hraničnou riekou s Poľskom je : U – Ipel’ O- Tisa E – Dunajec
- 7) Podnebie na Slovensku je mierne: M – kontinentálne O- oceánske N – prechodné
- 8) Najväčšou priemyselnou oblasťou je: B – Považie C- Podunajsko D –Záhorie

8	4	6	1	2	X	3	4	6	5	7	2
					a						

Riešenie

1. vnútrozemský , 5, 49 036, Gerlachovský, 2 655 , 3, Podunajskú, 5,5, mestách, Bratislava, Košice

2. Javorníky, Tatry, Malá Fatra, Nízke Beskydy, Slovenské Rudohorie

3. Mestá: Trenčín, Nitra, Poprad, Žilina

Rieky: Dunaj, Torysa

Nížina: Záhorská

Nár.park: Pieniny

4. U. S. Steel – závod v Košiciach

5. Biely a Čierny

Obrázok 4 - Rieka Váh

2. Obyvateľstvo Slovenska

Počet obyvateľov: 5 397 036

Veková štruktúra

0 – 14: 15,28 % (830 457)

15 – 64: 72,34 % (3 932 092)

65+: 12,38 % (672 724)

Priemerný vek

spolu: 38,7 rokov (2010)

muži: 37,1 rokov (2010)

ženy: 40,3 rokov (2010)

Pomer pohlaví

pri narodení: 1 023 mužov na 1 000 žien (2010)

spolu: 946 mužov na 1 000 žien (2010)

Národnostné zloženie

Obrázok 5 - Vývoj počtu obyvateľov Slovenska

Obyvateľstvo SR podľa etnickej príslušnosti 1950 – 2011 ^{[4][5][6]}														
Národnostná skupina	Sčítanie 1950		Sčítanie 1961		Sčítanie 1970		Sčítanie 1980		Sčítanie 1991		Sčítanie 2001		Sčítanie 2011	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Slováci		86,6		85,3		85,5	4 317 008	86,5	4 519 328	85,7	4 614 854	85,8	4 352 775	80,7
Maďari		10,3		12,4		12,2	559 490	11,2	567 296	10,8	520 528	9,7	458 467	8,5
Rómovia ¹		-		-		-	-	-	75 802	1,4	89 920	1,7	105 738	2,0
Česi		1,2		1,1		1,0	57 197	1,1	59 326	1,1	44 620	0,8	30 367	0,6
Rusíni		1,4		-		0,9		0,7	17 197	0,3	24 201	0,4	33 482	0,6
Ukrajinci									13 281	0,3	10 814	0,2	7 430	0,1
Ostatní/nezistené		0,5		1,2		0,4		0,4	22 105	0,4	20 016 (+ nez. 54 502)	0,3 (+1,0)	26 284 (+ nez. 382 493)	0,5 (+7,0)
Spolu	3 442 317		4 174 046		4 537 290		4 991 168		5 274 335		5 379 455		5 397 036	

¹ Pred rokom 1991 Rómovia neboli uznanou národnosťou

Náboženstvo

Slovenská ústava garantuje slobodu vierovyznania. Väčšina obyvateľov SR (68,9 %) vyznáva rímskokatolicizmus; druhou najväčšou skupinou sú ľudia bez vyznania (13,0 %). 6,9 % obyvateľstva sú evanjelici a.v., gréckokatolíci tvoria 4,1 % obyvateľstva, Reformovaná kresťanská cirkev tvorí 2 % a 0,9 % obyvateľov SR sú pravoslávni. Zvyšných 4,2 % obyvateľov vyznávajú iné vierovyznania alebo odmietli odpovedať. (Wikipédia, sk.wikipedia.org, 2014)

Úloha: Pracuj so stránkou Štatistického úradu SR :

<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=2434>

Úloha 1: Odpovedaj na otázky:

1. Čím sa zaoberá DEMOGRAFIA :

2. Zisti najaktuálnejšie údaje o počte obyvateľov na Slovensku:

<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=5639>

Rok, s ktorým sa pracuje v tejto štatistike :

Počet obyvateľov:

Počet narodených:.....

Počet zomretých:

Prirodzený prírastok/úbytok (vypočítaj):.....

Mechanický pohyb:.....

CELKOVÝ PRÍRASTOK OBYVATEĽSTVA:

Úloha 2: Pracuj s tabuľkou a odpovedaj na otázky:

<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=1686>

Zoraď počet obyvateľov v rokoch 1996 -2008 vzostupne – napíš rok , nie počet obyvateľov:.....
.....
.....

V ktorom roku prevyšuje počet mužov počet žien:

V ktorom roku bol najvyšší prirodzený prírastok:

V ktorých rokoch bol na Slovensku prirodzený úbytok obyvateľstva:
.....

Vysvetli pojem SALDO ŠTAHOVANIA (vyhľadaj na internete alebo napíš vlastné vysvetlenie):
.....

V ktorom roku dosiahlo Slovensko najvyšší a najnižší celkový prírastok obyvateľstva:

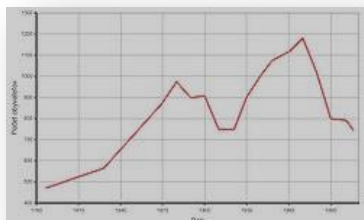
Najvyšší celkový prírastok:

Najnižší celkový prírastok:

AKO SA VYPOČÍTA CELKOVÝ PRÍRASTOK OBYVATEĽSTVA:
.....

g.) Graficky znázorni vývoj celkového prírastu obyvateľstva v rokoch 1996 – 2008 (využi milimetrový a lebo štvorčekový papier).

Vzor:

Úloha 3: Pracuj s tabuľkou na stránke

http://portal.statistics.sk/mosmis/sk/text_verzia/run_text.html

Postup: vľavo nájdí Banskobystrický kraj – okres Zvolen (klik) – pod mapou je ZOZNAM OBCÍ – nájdí Sliač (prípadne obec, v ktorej bývaš) –(klik) – vyber hore ponuku DEMOGRAFIA (klik) – prvá tabuľka, s ktorou budeš pracovať a VYBRANÉ VÝSLEDKY SO SČÍTANIA 1991 a 2001 (klik) – druhá tabuľka, s ktorou budeš pracovať

Úloha 4: Preštuduj a porovnaj tabuľky za roky 1991 a 2001. V 10 –tich bodoch popíš, čo všetko môžeme z tabuliek zistiť. HĽADAJ NIEČO ZAUJÍMAVÉ .

3. Pamiatky Slovenska

Prírodná pamiatka (skratka **PP**) je kategória chránených území. Je to bodový, líniový alebo iný maloplošný ekosystém, jeho zložka alebo prvok, spravidla s výmerou do 50 ha, ktorý má vedecký, kultúrny, ekologický, estetický alebo krajinotvorný význam.

Jedinečnú prírodnú pamiatku, ktorá predstavuje súčasť najvýznamnejšieho prírodného dedičstva štátu, môže ministerstvo ustanoviť všeobecne záväzným právnym predpisom za **národnú prírodnú pamiatku** (skratka **NPP**). (Wikipédia, 2014)

Obrázok 6 - Belianska jaskyňa

Zoznam národných kultúrnych pamiatok (NKP) na Slovensku vyhlásených pred rokom 2002 je zoznam sedemdesiatichdvoch pamiatok, ktoré boli vyhlásené za Národné kultúrne pamiatky pred prijatím a vyhlásením zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Podľa právnych úprav planých do prijatia zákona č. 49/2002 Z.z. tvorili národné kultúrne pamiatky súbor najvýznamnejších a najzácnejších pamiatok na území Slovenskej republiky. Pamiatky sa do tejto kategórie vyhlasovali formou nariadenia predsedníctva SNR a neskôr nariadením vlády Slovenskej republiky. Súčasná legislatíva považuje za národné kultúrne pamiatky všetky pamiatkové objekty, ktoré sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Z ohľadu na tradíciu sa ale v ÚZPF naďalej zachováva informácia o príslušnosti k tejto kategórii a ich zoznam je uvedený na webe Pamiatkového úradu Slovenskej republiky ako *Zoznam vybraných národných kultúrnych pamiatok*.

V zozname je zahrnutých šesťdesiatdeväť nehnuteľných pamiatok (šesťdesiatsedem jednotlivých objektov prípadne ucelených areálov, dve sú súborom viacerých objektov) a tri hnutelné (ako súčasť objektov – výtvarné diela). (Wikipédia, wikipedia.org, 2014)

„JASKYNE NA SLOVENSKU“

Na Slovensku sa nachádza
veľa zaujímavých jaskýň.

V tabuľke sú uvedené dĺžky

☺	jaskyňa	dĺžka v metroch
	<i>Belianska jaskyňa</i>	3 641 m
	<i>Demänovská jaskyňa slobody</i>	8 126 m
	<i>Demänovská ľadová jaskyňa</i>	1 975 m
	<i>Dobšinská ľadová jaskyňa</i>	1 483 m
	<i>Domica</i>	5 367 m
	<i>Driny</i>	650 m
	<i>Gombasecká jaskyňa</i>	1 525 m
	<i>Harmanecká jaskyňa</i>	2 763 m
	<i>Ochtinská aragonitová jaskyňa</i>	300 m
	<i>Važecká jaskyňa</i>	530 m

Vypracuj nasledujúce úlohy:

Úloha 1: Usporiadaj jaskyne podľa ich dĺžky od najväčšej po najmenšiu tak, že do okienka pred názvom jaskyne napíš jej poradové číslo. Najdlhšiu jaskyňu označ číslom 1.

Úloha 2: Vypíš všetky jaskyne, ktoré sú:

dlhšie ako Demänovská ľadová jaskyňa

dlhšie ako Važecká jaskyňa a kratšie ako Belianska jaskyňa

Úloha 3: Dĺžku ktorej jaskyne vyjadruje nasledujúci rozvinutý zápis čísla v desiatkovej číselnej sústave?

$1 \cdot 1\,000 + 4 \cdot 100 + 8 \cdot 10 + 3 \cdot 1$ Názov jaskyne: _____

Úloha 4: Vyber rozvinutý zápis čísla, ktoré vyjadruje skutočnú dĺžku *Domice*.

$5 \cdot 10\,000 + 3 \cdot 1\,000 + 6 \cdot 100 + 7 \cdot 10$

$5 \cdot 1 + 3 \cdot 10 + 6 \cdot 100 + 7 \cdot 1\,000$

$5 \cdot 1\,000 + 3 \cdot 100 + 6 \cdot 10 + 7 \cdot 1$

Správnu možnosť
označ krížikom.

Úloha 5: Vypíš názvy jaskýň, ktorých dĺžky sa po zaokrúhlení na tisícky rovnajú číslu:

2 000 _____

1 000 _____

4. Pamiatky UNESCO

Obrázok 7 - Lokality svetového dedičstva UNESCO na Slovensku

UNESCO je skratka, ktorá v angličtine znamená: The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Ide o svetovú organizáciu, ktorá bola založená 16. novembra 1945. Jednou z činností organizácie je aj vytváranie Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva národov z celého sveta. Pôvodný názov Zoznamu v angličtine je UNESCO's World Heritage List, Zoznam svetového dedičstva.

V zozname UNESCO sa nachádzajú rôzne kultúrne pamiatky a prírodné vzácnosti aj z našej krajiny, zo Slovenska. V zozname máme zapísané:

- historické centrum Bardejova, historické centrum Banskej Štiavnice a jej technické pamiatky, naše výnimočné jaskyne Slovenského krasu, obývanú dedinku Vlkolínec, ktorá je súčasne skanzenom dokumentujúcim spôsob života v minulosti s typickými drevenými domami, najväčší hrad v strednej Európe – Spišský hrad a okolie a najnovšie Karpatské bukové pralesy a drevené kostolíky na severovýchode Slovenska

Na čakacej listine so žiadosťou o zapísanie do zoznamu UNESCO sa nachádzajú aj:

- drevený oltár Majstra Pavla z Levoče, či Limes Romanus, pozostatky rímskych pevností na Slovensku alebo aj tokajská vinohradnícka oblasť

Banská Štiavnica - od r. 1993:

je jedným z niekdajších najvýznamnejších stredísk drahokového baníctva, banskej vedy, techniky a školstva v Európe. Mestské a banské práva obdržala už v roku 1238, ale ťažba a spracovanie kovov, predovšetkým zlata a striebra siaha až do doby bronzovej. Do Banskej

Štiavnicu prišlo v stredoveku mnoho nemeckých banských odborníkov, ktorí tu priniesli svoje nové progresívne poznatky z ťažby rudy. Dekrétom Márie Terézie z roku 1735 tu bola založená prvá banská vysoká škola.

Spišský hrad a kultúrne pamiatky okolia hradu - od r. 1993:

(Spišské podhradie, Spišská Kapitula a Kostolík v Žehre) je ojedinelou historickou sídelnou jednotkou. Spišský hrad pochádza z 12. storočia a patrí k najrozsiahlejším v strednej Európe. História Spišského podhradia a Spišskej kapituly úzko súvisí so Spišským hradom. Spišské podhradie ako podhradská obec sa neskôr stáva samostatným mestečkom s remeslami a poľnohospodárstvom.

Vlkošnica - od r. 1993:

leží na južnom úpätí vrchu Sidorovo, v nadmorskej výške 718 m. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1376. Vyše 40 pôvodných, obývaných dreveníc je ukážkou niekdajšej slovenskej horskej dediny. V obci je aj muzeálny objekt - Roľnícky dom s expozíciou pôvodného bývania a informačné stredisko. Dominantou obce je drevená zrubová zvonica z roku 1770. Znakom obce bola heraldická ruža s ihličnatým stromom na pažiti.

Jaskyne a priepasti Slovenského krasu - od r. 1995, 2000:

jaskyne v oblasti Slovenského krasu boli zaradené do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO spolu s jaskyňami na maďarskom území. Stalo sa tak v roku 1995. Niektoré sú prístupné, niektoré nie. Najvzácnejšia je Ochtinská aragonitová jaskyňa a Dobšinská ľadová jaskyňa. Jaskyne sa nachádzajú v okrese Rožňava a Spišská Nová Ves.

Bardejov - od r. 2000:

prvé písomné zmienky o ňom sú z 13. storočia. Vrcholom hospodárskeho rozvoja mesta bolo 15. st., kedy mešťania zbohatli najmä výrobou plátna. Mesto malo s príslušnými liečivými kúpeľmi aj mlyny, pivovar, tehelnú, jatky, mestskú váhu a bolo centrom obchodu a remesiel. Pozdĺžne centrálné námestie je najdôležitejšou časťou mesta. Nachádzajú sa v ňom významné urbanisticko-architektonické, umelecko-historické a kultúrne stavby a hodnoty. Medzi najvýznamnejšie pamiatky patrí gotický kostol svätého Egídia zo 14. st., bývalá mestská radnica z roku 1511, v ktorej je spojená neskorogotická forma s

včasnorenesančnými prvkami, gotické meštianske domy, kostol sv. františkánov, Grécko-katolícky kostol, mestské opevnenie a súbor bývalých židovských kúpeľov, synagógy, hospodárskych a obytných stavieb.

Bukové pralesy Karpát v Národnom parku Poloniny a Vihorlat v Chránenej krajinej oblasti Vihorlat - od r. 2007:

nachádzajú sa v týchto prírodných lokalitách:
- Vihorlat – okolo hrebeňa Vihorlatských vrchov, Havešová – medzi obcami Kalná Ráztoka a Stakčinská Ráztoka v okrese Sniná, Rožok – v Národnom parku Poloniny, severovýchodne od obce Ulič. (SLOVAK REGION, 2006-2014)

Úloha 1: Do textu doplň chýbajúce slová

1. Medzinárodná organizácia vytvorila Zoznam svetového za účelom a jedinečné výtvyry a Obsahuje 890, pričom je viac ako
2. Najviac kultúrnych pamiatok zahrnutých do tohto zoznamu je v EURÓPE. Dominantou Paríža – hlavného mesta je technická pamiatka veža . Dnes slúži ako pre turistov. K zaujímavým náboženským stavbám patrí Chrám Vasilija Blaženého v hlavnom meste Ruska - a Chrám Svätého Štefana v rakúskej metropole -
3. V AFRIKE patria k jedinečným pamiatkam 4500 rokov staré pyramídy v Gize, ktoré predstavovali panovníkov -
4. V AMERIKE sú známe pyramídy, ktoré postavili - predstavitelia vyspelej indiánskej civilizácie. Možno ich obdivovať v meste na polostrove v Mexiku. O ďalšej vyspelej civilizácii indiánov - v Peru svedčí mesto postavené vysoko v pohorí Symbolom New Yorku i celej krajiny je Socha slobody darovaná Francúzskom.
5. V ÁZII vzbudzuje pozornosť 6700 km dlhý viditeľný i z vesmíru. Bol postavený za účelom ochrany pred vpádmi okolitých kmeňov. S legendou o veľkej láske je spojený typický symbol Indie - nádherná hrobka
6. V AUSTRÁLII je do zoznamu UNESCO zapísaná moderná budova opery v meste

Úloha 2: Odpovedz na nasledujúce otázky

1. Akú funkciu má organizácia UNESCO?

.....

2. Akou zaujímavosťou sa vyznačujú hodiny na radnici v Banskej Štiavnici?

.....

3. Na základe čoho dostala dedinka Vlkolínec toto pomenovanie?

.....

..

4. Koľko je na Slovensku prístupných jaskýň a vymenujte aspoň 5 z nich?

.....

a/..... d/.....

b/..... e/.....

c/.....

5. Ktoré zo vzácnych zvierat alebo rastlín sa nachádza v Karpatských bukových pralesoch?

Flóra:.....

.....

Fauna:.....

.....

6. Ako sa nazýva a aké sú rozmery najdlhšej fujary?

.....metrov

7. Vymenuj všetky pamiatky zapísané v Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO na Slovensku:

a/..... d/.....

b/..... e/.....

c/..... f/.....

nehmotná pamiatka:.....

Pracovný list k spracovanej téme - vypracovanie

1. Akú funkciu má organizácia UNESCO?

Jej úsilím je chrániť v celosvetovom rozsahu najhodnotnejšie prírodné a kultúrne objekty a lokality našej planéty.

2. Akou zaujímavosťou sa vyznačujú hodiny na radnici v Banskej Štiavnici?

Zaujímavosťou je, že vežové hodiny na radnici, tak ako kedysi, privádzajú návštevníkov mesta do pomykova – malá ručička na nich totiž ukazuje minúty a veľká hodiny.

3. Na základe čoho dostala dedinka Vlkolínec toto pomenovanie?

Predpokladá sa, že jej názov reflektujúci niekdajšie množstvo vlkov žijúcich v okolitých lesoch odvodili od povinnosti obyvateľov udržiavať vlčie jamy.

4. Koľko je na Slovensku prístupných jaskýň a vymenujte aspoň 5 z nich?

12 prístupných jaskýň

Belianska jaskyňa

Jaskyňa Domica

Bystrianska jaskyňa

Gombasecká a Harmaneská jaskyňa

Demänovská jaskyňa Slobody

5. Ktoré zo vzácných zvierat alebo rastlín sa nachádza v Karpatských bukových pralesoch?

Flóra: fialka dácka, ľalia zlatohlavá, slezinník červený

Fauna: salamandra škvrnitá, fúzač alpský, vlk dravý, sova dlhochvostá

6. Ako sa nazýva a aké sú rozmery najdlhšej fujary? Fujara trombita 6 metrov

7. Vymenuj všetky pamiatky zapísané v Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO na Slovensku:

Banská Štiavnica a jej technické pamiatky, Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia, Pamiatková rezervácie ľudovej architektúry Vlkolínec, Historické jadro mesta Bardejov a židovské suburbium, Drevené chrámy v slovenskej časti karpatského oblúka, Jaskyne Slovenského krasu a Aggteleckého krasu, Karpatské bukové pralesy ; Fujara – nehmotná p.

Bibliografia

SLOVAK REGION. (2006-2014). Cit. 2014. Dostupné na Internete: www.slovakregion.sk:
<http://www.slovakregion.sk/unesco>

Wikipédia. (22. marec 2014). Cit. 2014. Dostupné na Internete: sk.wikipedia.org:
http://sk.wikipedia.org/wiki/Pr%C3%ADrodn%C3%A1_pamiatka

Wikipédia. (30. marec 2014). *sk.wikipedia.org*. Cit. 2014. Dostupné na Internete:
[wikipedia.org: http://sk.wikipedia.org/wiki/Slovensko](http://sk.wikipedia.org/wiki/Slovensko)

Wikipédia. (30. január 2014). *sk.wikipedia.org*. Cit. 2014. Dostupné na Internete:
[wikipedia.org:](http://sk.wikipedia.org/wiki/Demografia_Slovenska#Po.C4.8Det_obyvate.C4.BEov)
http://sk.wikipedia.org/wiki/Demografia_Slovenska#Po.C4.8Det_obyvate.C4.BEov

Wikipédia. (22. február 2014). *wikipedia.org*. Cit. 2014. Dostupné na Internete:
[sk.wikipedia.org:](http://sk.wikipedia.org/wiki/Zoznam_n%C3%A1rodn%C3%BDch_kult%C3%BArn%C3%BDch_pamiatok_na_Slovensku_vyh%C3%A1sen%C3%BDch_pred_rokom_2002)
http://sk.wikipedia.org/wiki/Zoznam_n%C3%A1rodn%C3%BDch_kult%C3%BArn%C3%BDch_pamiatok_na_Slovensku_vyh%C3%A1sen%C3%BDch_pred_rokom_2002